

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

IZVJEŠTAJ

O FINANSIJSKOJ REVIZIJI INSTITUTA ZA NESTALE OSOBE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2013. GODINU

Broj: 01/02/03-08-16-1-490/14

Sarajevo, juni 2014. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	2
II	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	4
1.	Uvod	4
2.	Postupanje po ranijim preporukama	4
3.	Sistem internih kontrola	5
4.	Budžet	6
5.	Planiranje i izvještaj o radu	7
6.	Pregled rashoda budžeta	8
6.1	Tekući izdaci	8
6.2.	Kapitalni izdaci	10
6.3.	Kapitalni grantovi	10
7.	Bilans stanja	11
8.	Javne nabavke	11
9.	Korespondencija	13
III	PRILOG	14
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA		14
Pregled rashoda budžeta za 2013. godinu		
Bilans stanja na 31.12.2013. godine		
Izjava o odgovornostima rukovodstva		

I MIŠLJENJE REVIZORA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja (bilansa stanja, pregleda prihoda, primitaka i finansiranja, pregleda rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama, posebnih podataka o plaćama i broju zaposlenih, pregleda dinamike zapošljavanja, pregleda stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregleda kapitalnih ulaganja i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio) u **Institutu za nestale osobe Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Institut) za godinu koja se završava 31. decembra 2013. godine.

Pored finansijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Instituta sa odgovarajućim zakonima i propisima koji imaju uticaja na finansijske izvještaje za 2013. godinu.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Instituta je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za tekuću fiskalnu godinu, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost uključuje i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške.

Pored odgovornosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Instituta je odgovorno za poslovanje u skladu sa odgovarajućim zakonima i propisima i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih budžetom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i primjenljivim Okvirom Međunarodnih standarda vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizionih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima uslijed prijevare ili greške. Prilikom procjene rizika revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju osmišljavanja revizionih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonima i propisima. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi dobili revizione dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene koje su određene zakonom i propisom. Ove procedure uključuju procjenu rizika od značajnih neslaganja sa zakonima i propisima.

Vjerujemo da su pribavljeni revizioni dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Instituta prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda na 31.12.2013. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završila na navedeni datum u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Instituta u toku 2013. godine bile su u svim značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonima i propisima.

Isticanje predmeta

Ne izražavajući rezervu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na:

- tačku 3. Izvještaja, dio koji se odnosi na mandat Upravnog odbora, Kolegija direktora i Nadzornog odbora;
- tačku 6.3. Izvještaja, dio koji se odnosi na Kapitalne grantove - Troškovi ekshumacija nestalih osoba;
- tačku 8. Izvještaja koja opisuje nedovoljno efikasan sistem javnih nabavki.

Sarajevo, 25.06.2014. godine

GENERALNI REVIZOR

Milenko Šego

**ZAMJENIK
GENERALNOG
REVIZORA**

Dževad Nekić

**ZAMJENICA
GENERALNOG
REVIZORA**

Božana Trninić

II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. Uvod

Institut je pravna osoba koja je registrovana kao institucija Bosne i Hercegovine na koju su, u saglasnosti s odredbama Zakona o nestalim osobama¹, prenesena upravna ovlaštenja za obavljanje poslova u vezi s procesom traženja nestalih osoba i izdavanja odgovarajućih isprava.

Vijeće ministara BiH i Međunarodna komisija za nestale osobe (ICMP) potpisali su, krajem 2005. godine, Sporazum o preuzimanju uloge suosnivača za Institut za nestale osobe Bosne i Hercegovine² (u daljem tekstu: Sporazum). U cilju razrješenja sudbine nestalih osoba u/i Bosne i Hercegovine, koje su nestale u periodu od 30.04.1991. do 14.02.1996. godine, potpisnici Sporazuma definisali su da je Institut nadležan da:

- prikuplja, obrađuje i sistematizuje informacije o nestalim osobama, o pojedinačnim i masovnim grobnicama;
- uspostavlja centralnu i jedinstvenu bazu podataka o nestalim osobama, evidentira i izvještava obitelji nestalih uključujući i izdavanje potvrda o nestanku i identitetu žrtava, usaglašeno sa Zakonom o nestalim osobama;
- pronalazi, provjerava i obilježava lokalitete masovnih i pojedinačnih grobnica;
- učestvuje u iskopavanjima i ekshumacijama iz masovnih i pojedinačnih grobnica;
- učestvuje u asanaciji terena, autopsijama, antropološkim obradama, identifikacijama, uviđajima na licu mjesta i drugim radnjama i postupcima koji se odnose na nestale osobe;
- sarađuje s nadležnim organima vlasti, uključujući organe pravosuđa, drugim organizacijama i Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju (ICTY);
- sarađuje s međunarodnim i domaćim organizacijama i institucijama koje se bave pitanjima nestalih osoba, posebno s Međunarodnim komitetom Crvenog križa i Društvom Crvenog križa BiH u saglasnosti s njihovim mandatom;
- podržava obitelji nestalih osoba i njihova udruženja, uključujući i projekte koje predloži Savjetodavni odbor;
- provodi istraživanja i druge projekte u vezi s nestalim osobama;
- organizira i pruža obuku u odgovarajućim stručnim oblastima;
- čuva posmrtnu ostatke do njihove konačne predaje obiteljima ili ukopa;
- pruža pomoć obiteljima nestalih osoba pri sahranama njihovih srodnika;
- osigurava sredstva iz budžeta i donacija;
- sarađuje s nadležnim institucijama Republike Hrvatske i Državne zajednice Srbije i Crne Gore i drugim državama, u saglasnosti s važećim zakonima Bosne i Hercegovine i međunarodnim sporazumima;
- pruža raspoložive podatke nadležnim organima i institucijama u saglasnosti s važećim zakonima i propisima;
- obavještava javnost o rezultatima istraživanja i utvrđenim činjenicama;
- širi svijest o humanoj dimenziji tragedije nestalih osoba i njihovih obitelji i
- provodi sve druge aktivnosti u vezi s traženjem i identifikacijom nestalih osoba.

Institut ima svojstvo pravne osobe sa sjedištem u Sarajevu.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je reviziju Instituta za 2012. godinu i izrazio pozitivno mišljenje s isticanjem predmeta. Osnov izražavanja ovakvog mišljenja odnosi se na nepostojanje plana djelovanja borbe protiv korupcije i strateškog planiranja te nedostatke

¹ Službeni glasnik BiH, broj 50/04

² Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori, broj 13/05

vezano za funkcionisanje sistema javnih nabavki. U Izvještaju o reviziji za 2012. godinu date su preporuke kojima se sugerije preduzimanje određenih aktivnosti na unaprjeđenju poslovanja i otklanjanju nedostataka u daljem poslovanju. Uvidom u preduzete aktivnosti te osvrtnom na realizaciju datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

- **Realizovane preporuke:**

Institut je u 2013. godini usvojio Pravilnik o prevenciji i borbi protiv korupcije.

- **Nerealizovane preporuke:**

Institut nije preduzeo aktivnosti vezane za strateško planiranje institucije. Još uvijek nije riješeno pitanje imenovanja članova Upravnog odbora, Nadzornog odbora i Kolegija direktora³. Sistem internih kontrola vezano za troškove ekshumacija, nije unaprijeđen u odnosu na prethodnu godinu. Ponovo su uočeni nedostaci sistema javnih nabavki.

3. Sistem internih kontrola

Institut je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usaglašenost poslovanja sa zakonima i propisima. Kontrolno okruženje čini osnov sistema internih kontrola i podrazumijeva rukovođenje i stil upravljanja, organizacionu strukturu i kompetentnosti i politike ljudskih resursa.

U nedostatku jedinstvenih pravila i standarda potrošnje na nivou institucija BiH, Institut je internim aktima odredio pravila za korištenje i ograničenja određenih kategorija troškova. Uočeni nedostaci sistema internih kontrola odnose se na praćenje realizacije budžeta, sistem javnih nabavki te praćenje realizacije zaključenih ugovora.

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH⁴ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica interne revizije u institucijama BiH⁵, internu reviziju u Institutu bi trebalo obavljati Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH. U tekućoj godini nisu provođene aktivnosti vezane za internu reviziju.

- **Rukovođenje, organizacija i ljudski resursi**

Organi upravljanja, rukovođenja i nadzora u Institutu su: Upravni odbor, Kolegij direktora i Nadzorni odbor. Radi ostvarivanja interesa članova obitelji nestalih osoba, u okviru Instituta je formiran Savjetodavni odbor.

Upravni odbor ima šest članova koji se imenuju na periode od četiri godine i ne mogu biti ponovno imenovani. Upravni odbor je nadležan za: donošenje Statuta Instituta; imenovanje i razrješenje članova Kolegija direktora; donošenje godišnjeg programa rada; donošenje Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i drugih općih akata; usmjeravanje, kontrolu i ocjenjivanje rada članova Kolegija direktora i dr. poslove u skladu sa Zakonom.

Kolegij direktora ima tri člana koje imenuje i razrješava Upravni odbor, na osnovu javnog konkursa. Kolegij direktora rukovodi Institutom i odgovoran je za organizovanje, rukovođenje i predstavljanje Instituta, za zakonitost rada i izvršavanje odluka Upravnog odbora.

Nadzorni odbor Instituta ima tri člana, koji se imenuju na mandat od četiri godine i ne mogu biti ponovno imenovani.

Organi upravljanja, rukovođenja i nadzora nalaze se u tehničkom mandatu. Članovima Nadzornog odbora mandat je istekao 12.12.2010. godine, članovima Upravnog odbora

³ Institut nema mehanizam da realizuje datu preporuku

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 27/08, 32/12

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 49/12

07.06.2011. godine, a članovima Kolegija direktora 01.07.2012. Institut je uputio dopis suosnivačima Instituta za pokretanje procedure imenovanja novih članova Upravnog i Nadzornog odbora. Tokom 2013. godine, članovi Kolegija direktora, obavljali su svoju funkciju kao vršioци dužnosti, do okončanja konkursne procedure i izbora i imenovanja članova Kolegija direktora. Završetak konkursne procedure uslovljen je usaglašavanjem stavova osnivača Instituta u pogledu reorganizacije Instituta.

Vijeće ministara BiH je 10.07.2013. godine donijelo Odluku o formiranju radne grupe zadužene da predloži izmjene propisa u dijelu koji se odnosi na organizaciju upravljačke strukture Instituta za nestale osobe BiH⁶. Prema spomenutoj odluci, radna grupa je bila dužna u roku 120 dana sačiniti prijedlog izmjene propisa koji se odnosi na organizaciju upravljačke strukture. Do perioda obavljanja završne revizije, Institut nije obavješten o aktivnostima radne grupe vezano za pitanje reorganizacije.

Preporučujemo nadležnim institucijama da riješe pitanje statusa i reorganizacije Instituta, imajući u vidu da je istekao mandat svim članovima organa upravljanja, rukovođenja i nadzora u Institutu.

Organizaciona struktura uspostavljena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta iz 2007. godine, kojom je predviđeno 55 radnih mjesta, a sa 31.12.2013. zaposlene su 52 osobe. Osnovne organizacione jedinice Instituta su: kabinet Kolegija direktora, sektor za traženje, ekshumaciju i identifikaciju; sektor Središnje evidencije nestalih i sektor za opće, pravne i finansijske poslove. Unutar sektora za traženje, ekshumaciju i identifikaciju formirani su područni i terenski uredi.

U procesu revizije sagledano je i upravljanje ljudskim resursima Instituta. Pod upravljanjem ljudskim resursima podrazumijevaju se međusobno povezane aktivnosti i procesi od kojih su najvažniji: planiranje broja radnih mjesta, analiza poslova tj. radnih mjesta, definisanje kompetencija i vještina za svako radno mjesto, proces selekcije, profesionalna obuka i razvoj zaposlenih, unaprjeđenje znanja i vještina zaposlenih, motivacija zaposlenih i međuljudski odnosi te komunikacija sa zaposlenim. Institut ne posjeduje vlastite politike upravljanja ljudskim resursima. Obuka zaposlenika, realizovana je u granicama finansijskih mogućnosti. Zbog ograničenih budžetskih sredstava, zaposleni u Institutu nedovoljno se educiraju kroz prisustvovanje seminarima, obukama i konferencijama koje organizuju razne organizacije i institucije. Zaposleni u Institutu, nemaju status državnih službenika, zbog čega nisu u mogućnosti sudjelovati na raznim vidovima besplatnih obuka koje se organizuju za državne službenike. Institut ne vrši ocjenjivanje rada zaposlenika u skladu sa Pravilnikom o postupku ocjenjivanja, unapređivanja i nagrađivanja zaposlenika u Institutu.

Preporučujemo Institutu da u narednom periodu, bez obzira na određena vanjska ograničenja, posveti pažnju upravljanju ljudskim resursima, koje bi se trebalo zasnivati na sistemskoj analizi stanja i potreba.

4. Budžet

Raspoloživa sredstva Instituta u 2013. godini iznosila su **3.266.005 KM**. Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine, Institutu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 3.217.000 KM, od čega 2.021.000 KM za tekuće izdatke, a 1.196.000 KM za kapitalne grantove. Institutu su u 2013. godini odobrena sredstva tekuće budžetske rezerve u iznosu od 36.483 KM. Na osnovu naknade štete od osiguravajućeg društva, Institut je naplatio iznos od 12.522 KM.

⁶ Službeni glasnik BiH, broj: 62/13 od 06.08.2013.

Sredstva tekuće budžetske rezerve odobrena su za bruto plaće za jednog zaposlenog, koji je sudskom presudom vraćen na posao.

U toku godine, Institut je na osnovu saglasnosti Ministarstva finansija i trezora BiH, izvršio jedno prestrukturisanje rashoda. Prestrukturisanjem rashoda, umanjene su pozicije: putni troškovi (15.000 KM), nabavka materijala (7.500 KM), ugovorene usluge (5.000 KM) i kapitalni grantovi pojedincima (300.000 KM), a povećane pozicije: naknade troškova zaposlenih (16.500 KM), nabavka opreme (11.000 KM) i kapitalni grantovi drugim nivoima vlasti (300.000 KM).

Izvršenje budžeta Instituta sa 31.12.2013. godine iznosilo je **3.223.511 KM** što je manje od odobrenog budžeta za 42.494 KM ili što predstavlja 99% realizacije budžeta.

Zbog slabosti sistema internih kontrola u praćenju realizacije pojedinih budžetskih pozicija, troškovi u ukupnom iznosu od 17.424 KM knjiženi su na pogrešna konta. Pogrešna knjiženja odnose se troškove upotrebe vozila (9.615 KM), troškove telefona (2.488 KM), naknade troškova zaposlenih (2.448 KM), troškove energije, grijanja i vode (1.879 KM) i dr.

Troškove je potrebno knjižiti na odgovarajuća konta, u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH.

5. Planiranje i izvještaj o radu

- **Strateški plan, program rada i izvještaj o radu**

Strateški plan: Institut nije izradio strateški plan razvoja. Osnovne smjernice rada Instituta definisane su Zakonom o nestalim osobama i Sporazumom o preuzimanju uloge suosnivača za Institut za nestale osobe BiH. Strateškim planom, institucija utvrđuje što želi postići (strateški ciljevi) i kako to napraviti uvažavajući dinamiku okoline u kojoj djeluje. Strateško planiranje je upravljačko sredstvo (alat) koje omogućava instituciji da što bolje provodi svoje zakonom definisane nadležnosti, osigura da svi unutar institucije teže ostvarivanju istih ciljeva te da obavi samoprocjenu i prilagođavanje pravca kojim se institucija kreće, reagirajući pri tome na promjene u okruženju.

Preporučujemo Institutu, da preduzme aktivnosti vezane za uspostavljanje procesa strateškog planiranja. Strateškim planom potrebno je utvrditi strateške ciljeve, aktivnosti za implementaciju ciljeva, nositelje aktivnosti, rokove implementacije ciljeva te pokazatelje za praćenje i procjenu provođenja utvrđenih ciljeva. Strateški ciljevi trebaju biti usaglašeni s dokumentom okvirnog budžeta, budžetskim zahtjevom, programom rada i izvještajem o radu.

Dokument okvirnog budžeta Instituta sadrži dva budžetska programa: traženje, ekshumacija i identifikacija i strateško upravljanje i administracija.

Program rada: Osnovni zadaci poslovanja u 2013. godini su: jačanje organizacionih i rukovodnih funkcija; saradnja sa Tužilaštvom BiH i drugim državnim institucijama nadležnim za rješavanje problema nestalih osoba; jačanje i osposobljavanje Ekspertne grupe za ekshumaciju i obradu posmrtnih ostataka; uspostavljanje radnih tijela za utvrđivanje stanja u objektima za čuvanje posmrtnih ostataka; jačanje regionalne saradnje; dogradnja organizacione strukture. Programom rada definisane su planirane aktivnosti organa upravljanja, rukovođenja i nadzora te aktivnosti osnovnih organizacionih jedinica. Upravni odbor usvojio je 10.04.2013. godine Program rada za 2013. godinu.

Izveštaj o radu: Prema navodima iz Izveštaja za 2013. godinu, zbog rada u tehničkom mandatu svih upravljačkih tijela, u značajnoj mjeri, otežano je donošenje bitnih odluka za rad i donošenje dugoročnih mjera vezanih za realizaciju osnovne djelatnosti Instituta. Vezano za traženje nestalih osoba, u toku 2013. godine, izvršena su 73 probna kopanja, 184 ekshumacije, ekshumirano je 814 tijela te identificirano 536 nestalih osoba.

Vezano za Središnju evidenciju nestalih, Komisija za verifikaciju je u 2013. godini održala 44 sjednice i verifikirala 3674 predmeta. Značajan doprinos radu Komisije za verifikaciju i sektora Središnje evidencije nestalih, predstavljao je i projekt potpore Vlade Velike Britanije koji je realizovan u 2013. godini uz posredništvo ICMP-a.

Izveštaj o radu, usvaja se na sjednici Upravnog odbora i dostavlja suosnivačima. Do perioda obavljanja završne revizije, Izveštaj za 2013. godinu nije usvojen od strane Upravnog odbora.

U Izjavi o odgovornostima za ostvarivanje ciljeva institucije⁷, Institut je naveo glavne ciljeve utvrđene Programom rada za 2013. godinu s procentom izvršenja i to: ekshumacija nestalih osoba (196%) i identifikacija ekshumiranih osoba (63%).

- **Prevenција korupcije**

Institut je u skladu sa Strategijom za borbu protiv korupcije 2009-2014. Vijeća ministara BiH i Akcionom planu za provedbu Strategije, usvojio Pravilnik o prevenciji i borbi protiv korupcije. Akcionim planom za provedbu Strategije, definisano je da institucije vlasti na svim nivoima BiH donesu i Plan integriteta sa zacrtanim ciljevima. Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije je u 2014. godini obavijestila Institut da su sačinjeni i objavljeni akti vezani za izradu i provođenje plana integriteta.

Preporučujemo Institutu da u cilju borbe protiv korupcije i uspostavljanja sistema upravljanja rizicima od korupcije, preduzme aktivnosti na izradi Plana integriteta.

6. Pregled rashoda budžeta⁸

6.1 Tekući izdaci

- **Bruto plaće**

Izdaci za bruto plaće i naknade sa 31.12.2013. godine ostvareni su u iznosu od 1.221.993 KM. Ukupan broj zaposlenih sa 31.12.2013. godine iznosio je 52, od čega su 49 zaposlenika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, a tri na određeno radno vrijeme. Obračun plaća vrši se u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH. U 2013. godini, Institut nije vršio isplate stimulacija.

- **Naknade troškova zaposlenih**

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 167.881 KM. Značajnije naknade odnose se na: topli obrok (65.820 KM), prijevoz sa posla i na posao (23.755 KM), smještaj dužnosnika (16.860 KM), odvojeni život (13.118 KM) i regres (14.703 KM). Isplate naknada vršene su u skladu sa podzakonskim aktima koji regulišu pojedine vrste naknada.

⁷ Član 22a. stav (1) Zakona o finansiranju institucija BiH (Službeni glasnik BiH, broj: 61/4,49/09 i 41/12)

⁸ Pregled rashoda budžeta za 2013. godinu prikazan je u Tabeli I. u prilogu Izveštaja.

- **Putni troškovi**

Izdaci za putne troškove, realizovani su u iznosu 36.328 KM, od čega za putne troškovi u zemlji 34.778 KM a putne troškove u inostranstvu 1.550 KM. Značajni izdaci na putnim troškovima u zemlji odnose se na troškove putovanja ličnim vozilom (15.592 KM) i troškove dnevnica (14.002 KM). Putovanja se odnose na poslove asanacija i ekshumacija, te sastanke Upravnog odbora i Savjetodavnog odbora.

- **Izdaci telefonskih i poštanskih usluga**

Izdaci telefonskih i poštanskih usluga iskazani su u iznosu od 48.981 KM a odnose se na: izdatke za mobilne telefone (20.528 KM), fiksne telefone (17.235 KM), internet (6.396 KM) i poštanske usluge (4.822 KM).

Mobilni telefoni: U skladu sa internim aktom, pravo na naknadu za korištenje mobilnog telefona u službene svrhe ostvaruju 33 zaposlenika. Visina naknada kreće se u rasponu od 80 KM za istražioce do 200 KM za direktora. Institut prati potrošnju troškova mobilnih telefona a eventualna prekoračenja odobrenih limita snose korisnici ovih prava.

- **Izdaci za upotrebu vozila**

Ukupni izdaci za upotrebu vozila iznose 147.031 KM. Značajni troškovi odnose se na izdatke za gorivo (83.236 KM), izdatke za opravku (37.392 KM) i osiguranje vozila (15.137 KM).

Korištenje službenih vozila je regulisano je Pravilnikom o korištenju službenih vozila i Pravilnikom o kontroli i utrošku goriva za prijevoz službenim vozilima. Pravo na korištenje službenih vozila ostvaruju članovi Kolegija direktora i zaposleni u područnim i terenskim uredima Instituta koji obavljaju poslove traženja, ekshumacije i identifikacije nestalih osoba. Institut je sa 31.12.2013. godine, raspolagao sa 23 službena vozila, od kojih jedno nije korišteno tokom godine. Revizijom predmetnih izdataka utvrđeno je kako Institut vodi evidenciju o upotrebi službenih vozila u obrascima putnih naloga, međutim navedene evidencije nisu sveobuhvatne te je potrebno unaprijeđenje ovog procesa. Također, konstatovano je da nije uspostavljen zadovoljavajući sistem praćenja realizacije ugovora vezanih za nabavku i isporuku goriva, osiguranje, registraciju i održavanje vozila.

Potrebno je osigurati sveobuhvatne evidencije o korištenju vozila te unaprijediti interne kontrole vezano za praćenje troškova vozila.

- **Unajmljivanje imovine i opreme**

Troškovi unajmljivanja imovine i opreme iskazani su u iznosu od 167.120 KM a odnose se na unajmljivanje prostora i zgrada (164.628 KM) i unajmljivanje parking prostora (2.492 KM). U odnosu na prethodnu godinu troškovi su veći za 28.495 KM ili 21%.

Unajmljivanje prostora i zgrada: Institut plaća troškove unajmljivanja prostora za potrebe sjedišta Instituta, pet područnih i pet terenskih ureda. Značajniji troškovi unajmljivanja na godišnjem nivou odnose se na: sjedište Instituta (109.259 KM), područni ured Mostar (11.848 KM), područni ured Tuzla (9.968 KM) i područni ured Banja Luka (9.600 KM). U 2013. godini, povećana je površina zakupljenog prostora za sjedište Instituta u Sarajevu te su i troškovi mjesečnog zakupa povećani sa 6.833 KM (ukupna površina 292m² po cijeni od 23,40 KM/m²) na 9.105 KM (ukupna površina 389,10m² po cijeni od 23,40 KM/m²).

- **Ugovorene usluge**

Izdaci za ugovorene usluge ostvareni su u iznosu 171.916 KM. Značajni troškovi odnose se na: ostale nespomenute usluge i dadžbine (107.619 KM), ugovore o djelu (8.400 KM) i usluge reprezentacije (9.007 KM).

Ostale nespomenute usluge i dadžbine: Izdaci za ostale nespomenute usluge i dadžbine ostvareni su u iznosu od 107.619 KM, od čega se iznos od 104.400 KM odnosi se na isplate naknada članovima Upravnog odbora, Nadzornog odbora i Savjetodavnog odbora (ukupno 14 osoba). Mjesečni iznosi naknada su: za Upravni odbor 4.100 KM (četiri člana po 800 KM i predsjednik 900 KM), za Nadzorni odbor 1.600 KM (dva člana po 500 KM i predsjednik 600 KM) i za Savjetodavni odbor 3.000 KM (šest članova po 500 KM).

Ugovori o djelu: Ukupni izdaci ostvareni na osnovu neto isplata po ugovorima o djelu iznose 8.400 KM. Tokom godine Institut je angažovao deset lica na osnovu zaključenih ugovora o djelu za obavljanje poslova čišćenja.

Usluge reprezentacije: Troškovi reprezentacije iskazani su u iznosu 9.007 KM i veći su u odnosu na prethodnu godinu za 1.641 KM ili 22%. Prema prezentiranim podacima, na kontu usluge reprezentacije knjiženi su troškovi koji ne pripadaju ovoj vrsti rashoda (gorivo, telefoni, održavanje) u ukupnom iznosu od 3.103 KM. Internim aktom iz 2007. godine, definisano je da članovi Kolegija direktora mogu samostalno raspolagati sredstvima reprezentacije u mjesečnom iznosu od 300 KM, a ostali zaposlenici na osnovu odobrenja članova Kolegija direktora.

6.2. Kapitalni izdaci

Raspoloživa sredstva za kapitalne izdatke u 2013. godini iznose **23.522 KM**. Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH, Institutu nisu odobrena sredstva za kapitalne izdatke. Prestrukturisanjem rashoda povećana je pozicija nabavka opreme u iznosu od 11.000 KM a na osnovu naknade štete za ukradeno vozilo od osiguravajućeg društva, naplaćena sredstva u iznosu od 12.522 KM. Kapitalni izdaci realizovani su u iznosu **23.522 KM**, za nabavku službenog vozila⁹.

6.3. Kapitalni grantovi

Zakonom o budžetu za 2013. godinu, Institutu su odobrena sredstva za kapitalne grantove u ukupnom iznosu od 1.196.000 KM. U toku 2013. godine, Institut je uz odobrenje Ministarstva finansija i trezora BiH izvršio prestrukturisanje odobrenih budžetskih sredstava, te je sa pozicije Kapitalni grantovi pojedincima – grant za ukop ekshumiranih osoba, za iznos od 300.000 KM povećao sredstva za kapitalne grantove drugim nivoima vlasti – grant tužilaštvima, dok je ukupan iznos od 1.196.000 KM ostao nepromijenjen u odnosu na odobreni budžet za 2013. godinu. Sredstva za kapitalne grantove, realizovana su u iznosu od 1.169.391 KM, od čega za troškove ekshumacija 900.000 KM a troškove ukopa identificiranih nestalih osoba u BiH 269.391 KM.

Troškovi ekshumacija nestalih osoba: Odlukom o raspodjeli sredstava za ekshumaciju za 2013. godinu i Odlukama o izmjenama i dopunama navedene Odluke, Institut je odobrio raspodjelu planiranih sredstava za ekshumacije u ukupnom iznosu od 900.000 KM na devet tužilaštava i to: Kantonalno tužilaštvo Unsko-sanskog kantona (100.000 KM), Kantonalno

⁹ Vidjeti tačku 8. Izvještaja

tužilaštvo Zeničko-dobojskog kantona (85.000 KM), Kantonalno tužilaštvo Tuzlanskog kantona (360.000 KM), Kantonalno tužilaštvo Sarajevo (30.000 KM), Kantonalno tužilaštvo Srednjo-bosanskog kantona u Travniku (46.000 KM), Kantonalno tužilaštvo Hercegovačko-Neretvanskog kantona u Mostaru (78.000 KM), Kantonalno tužilaštvo Bosansko-Podrinjskog kantona u Goraždu (35.000 KM), Kantonalno tužilaštvo Posavskog kantona u Orašju (5.000 KM) i Kantonalno tužilaštvo Istočno Sarajevo (161.000 KM).

Korištenje sredstava za ekshumacije regulisano je Pravilnikom o načinu korištenja sredstava Instituta za ekshumacije i identifikacije, koji definiše da su tužilaštva dužna dostavljati mjesečne izvještaje i godišnje izvještaje o utrošku doznačenih sredstva. Navedeni Pravilnik ne definiše odgovarajući način kontrole namjenskog korištenja doznačenih sredstava, jer na osnovu mjesečnih i godišnjih izvještaja nije moguće potvrditi namjensko korištenje. Utvrdili smo da tužilaštva dostavljaju Institutu izvještaje o utrošenim sredstvima te u pojedinim slučajevima i pravdajuću dokumentaciju. Uvidom u dokumentaciju koja se dostavlja uz izvještaje o utrošku sredstava, uočili smo da u pojedinim slučajevima nije dostavljena cjelokupna i potpuna dokumentacija, koja potvrđuje te izvještaje.

Obzirom da se značajan iznos budžetskih sredstava izdvaja za ove troškove, ponovo preporučujemo da se detaljno analizira ovaj proces, utvrde problemi i rizici koji se mogu javiti, te zajedno sa nadležnim tužilaštvima preduzmu aktivnosti na unapređenju sistema internih kontrola vezano za kontrolu i nadzor namjenskog korištenja dodijeljenih sredstava krajnjim korisnicima.

7. Bilans stanja¹⁰

Ukupna aktiva Instituta na 31.12.2013. godine iznosi **271.194 KM** i odnosi se na novčana sredstva (2.001 KM), kratkoročna potraživanja (41 KM) i neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (269.152 KM). Ukupna pasiva Instituta na dan 31.12.2013. godine iznosi **487.205 KM** i odnosi se na kratkoročne tekuće obaveze (151.218 KM), obaveze prema zaposlenim (66.835 KM) i izvore sredstava (269.152 KM). Kratkoročne tekuće obaveze odnose se na obaveze prema dobavljačima koje su izmirene u narednoj godini. Institut je izvršio popis stalnih sredstava, sitnog inventara, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza 31.12.2013. godine. U 2013. godini, Institut je ukinjio naturalnu donaciju u vrijednosti od 11.571 KM.

8. Javne nabavke

Prema prezentiranim podacima, Institut je u toku 2013. godine proveo šest otvorenih postupaka i jedan konkurentski zahtjev za dostavljanje ponuda. Ukupna vrijednost zaključenih ugovora na osnovu provedenih postupaka iznosi 158.465 KM. Finansijski značajniji iznosi odnose se na nabavku goriva (95.150 KM), nabavku vozila (21.871 KM) i nabavku uredskog materijala (15.960 KM). Postupke javnih nabavki provodila je stalna komisija.

Revizijom provedenih postupaka, utvrđeno je da u većini slučajeva nije izabran odgovarajući postupak nabavke te da je Institut provodio proceduru otvorenog postupka za vrijednosti nabavki za koje je moguće provesti postupak konkurentskog zahtjeva (održavanje računarske opreme u vrijednosti od 6.000 KM, osiguranje vozila u vrijednosti od 13.267 KM, nabavka uredskog materijala 18.673 KM, servisiranje motornih vozila 33.000 KM). Gotovo za sve postupke utvrđena je neusaglašenost planirane i procijenjene vrijednosti nabavke te neusaglašenost sa raspoloživim sredstvima. Uočeni su nedostaci tenderskih dokumentacija vezano za sastavljanje specifikacije ponuda te nedostaci u samom provođenju procedura koji

¹⁰ Bilans stanja na 31.12.2013. godine prikazan je u Tabeli II. u prilogu Izvještaja

se odnose na slanje obavijesti o najuspješnijem ponuđaču, osiguranje konkurencije za predmetni postupak te slanje obavještenja o dodjeli ugovora.

Neophodno je izvršiti detaljnu analizu kompletnog procesa javnih nabavki i preduzeti konkretne aktivnosti koje će doprinijeti uspostavljanju sistemski organizanog procesa javnih nabavki od samog planiranja do adekvatnog sistema praćenja realizacije ugovora.

Uočeni su sljedeći nedostaci za postupke javnih nabavki:

Nabavka vozila: Raspoloživa sredstva za nabavku u iznosu od 23.522 KM osigurana su prestrukturisanjem rashoda (11.000 KM) i naplatom štete za ukradeno vozilo od osiguravajuće kuće (12.522 KM). Institut je započeo postupak nabavke bez saglasnosti za namjensku strukturu kapitalnih izdataka, koja je naknadno dobivena. Proveden je postupak konkurentskog zahtjeva bez dodatne objave obavijesti. Konkurentski zahtjevi upućeni su na adrese tri ponuđača koji su dostavili svoje ponude. Konstatovano je, kako su dva ponuđača koja su dostavila ponude, članovi iste grupacije te da su sva tri ponuđača ponudila vozilo iste marke. S izabranim dobavljačem, zaključen je ugovor o nabavki u vrijednosti od 25.589 KM. S obzirom da Institut nije imao potrebna sredstva za nabavku vozila, ugovorena vrijednost plaćena je u dva dijela (iznos od 23.522 KM plaćen je u 2013. godini, a 2.067 KM u 2014. godini). Navedeno nije u skladu sa odobrenim budžetom za 2013. godinu, niti sa važećim računovodstvenim načelima i pravilnikom o računovodstvu.

Smatramo da provođenje postupka konkurentskog zahtjeva bez dodatne objave obavijesti upućivanjem zahtjeva na adrese tri ponuđača ne osigurava stvarnu konkurenciju. Preporučujemo Institutu da uskladi vrijednosti nabavke sa planiranim vrijednostima i odobrenim budžetom za budžetsku godinu.

Nabavka usluga servisiranja motornih vozila: Provedena je procedura otvorenog postupka (procijenjena vrijednost nabavke iznosi 33.000 KM). U predviđenom roku dostavljene su dvije ponude. Dobavljač za usluge servisiranja vozila izabran je na osnovu jediničnih cijena pojedinih usluga održavanja, bez definisanja ukupne vrijednosti i okvirnih količina. Izborom dobavljača na osnovu jediničnih cijena, može biti izabran skuplji dobavljač s obzirom da nisu definisani svi ostali bitni elementi ponude.

Preporučujemo Institutu da ubuduće prilikom kreiranja tenderske dokumentacije za ovakvu vrstu usluga pored jedinične cijene norma sata servisera predvidi i ostale bitne elemente ponude i okvirne količine kako bi se mogla izvršiti pravilna evaluacija ponuda.

- **Realizacija javnih nabavki**

Revizijom je konstatovano kako Institut nije uspostavio evidencije za praćenje realizacije zaključenih ugovora te da su u pojedinim slučajevima značajno prekoračene vrijednosti zaključenih ugovora.

Uredski i kompjuterski materijal: Institut je prekoračio vrijednost zaključenog ugovora za nabavku uredskog i kompjuterskog materijala. Na osnovu zaključenog ugovora u vrijednosti od 48.839 KM, izvršene su nabavke u iznosu od 82.840 KM (34.001 KM više od ugovorene vrijednosti). Također, uočeno je da se vrše nabavke roba koje nisu predviđene zaključenim ugovorom i da fakturisane cijene nisu ugovorene. Institut nema uspostavljene evidencije o potrošnji materijala na osnovu kojih bi se pratila realizovana vrijednost i količina.

Preporučujemo Institutu da uspostavi efikasan sistem internih kontrola koji će osigurati praćenje realizacije ugovora i pravovremeno pokretanje procedura.

9. Korespondencija

Institut nije u ostavljenom roku dostavio komentare na Nacrt izvještaja o reviziji za 2013. godinu, tako da ovaj Izvještaj predstavlja konačni izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o reviziji za 2013. godinu.

**Vođa tima za
finansijsku reviziju**

Mirela Bošnjak

**Rukovodilac Odjela za
finansijsku reviziju**

Munevera Baftić

Članovi tima:

Seida Kapo, revizor

Azra Husić, pomoćni revizor

**Rukovodilac Odjela za
razvoj, metodologiju i
kontrolu kvalitete**

Dragoljub Kovinčić

III PRILOG

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA

Pregled rashoda budžeta za 2013. godinu

Naziv institucije: Institut za nestale osobe BiH

Tabela I.

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet (2+3)	Izvršenje budžeta	Index 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	2.021.000	25.483	2.046.483	2.030.598	99
Bruto plaće i naknade	1.187.000	36.483	1.223.483	1.221.993	100
Naknade troškova zaposlenih	152.000	16.500	168.500	167.881	100
Putni troškovi	54.000	-15.000	39.000	36.328	93
Izdaci telefonskih i pošt.usluga	49.000		49.000	48.981	100
Izdaci za energiju i kom. usluge	36.000		36.000	35.764	99
Nabavka materijala	38.000	-7.500	30.500	30.495	100
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	92.000		92.000	91.987	100
Unajmljivanje imovine i opreme	170.000	0	170.000	167.120	98
Izdaci za tekuće održavanje	43.000		43.000	42.996	100
Izdaci za osiguranje	20.000		20.000	15.137	76
Ugovorene i druge posebne usluge	180.000	-5.000	175.000	171.916	98
2. Kapitalni izdaci	0	23.522	23.522	23.522	100
Nabavka zemljišta			0		
Nabavka građevina			0		
Nabavka opreme		23.522	23.522	23.522	100
Nabavka ostalih stalnih sredstava			0		
Rekonstrukcija i invest.održavanje			0		
3. Tekući grantovi	1.196.000	0	1.196.000	1.169.391	98
Kapitalni grantovi dr.nivoima vlasti	600.000	300.000	900.000	900.000	100
Kapitalni grantovi pojedincima-ukopi	596.000	-300.000	296.000	269.391	91
4. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
5. Novčane donacije	0	0	0	0	
Ukupno (1+2+3+4+5)	3.217.000	49.005	3.266.005	3.223.511	99

Napomena: kolona 2 u zbiru treba da odgovara odobrenom budžetu po zakonu tako što:

višegodišnje kapitalne izdatke odobrene u budžetu za tekuću godinu treba prikazati pod red.brojem 4. u koloni 2.

višegodišnje kapitalne izdatke prenesene iz ranijih godina treba prikazati pod rednim brojem 4. u koloni 3.

novčane donacije odobrene u budžetu za tekuću godinu treba prikazati pod rednim brojem 5. u koloni 2.

novčane donacije odobrene van budžeta za tekuću godinu treba prikazati pod rednim brojem 5. u koloni 3.

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo dana 25.02.2014. godine.

Predsjedavajući Kolegija direktora
Marko Jurišić

Bilans stanja na dan 31.12.2013. godine

Naziv institucije: Institut za nestale osobe BiH

Tabela II.

Opis	31.12.2012.	31.12.2013.	Index 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat.potraživanja, razgraničenja i zalihe	620	2.042	329
Novčana sredstva	154	2.001	1.299
Kratkoročna potraživanja	466	41	9
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	345.575	269.152	78
Stalna sredstva	1.145.145	1.180.687	103
Ispravka vrijednosti	799.570	911.535	114
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	345.575	269.152	78
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	346.195	271.194	78

3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	46.469	218.053	469
Kratkoročne tekuće obaveze	45.835	151.218	330
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obaveze prema zaposlenima	634	66.835	10.542
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja			
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obaveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	345.575	269.152	78
Izvori sredstava	345.575	269.152	78
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	392.044	487.205	124
------------------------------	----------------	----------------	------------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.8. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo dana 25.02.2014. godine

Predsjedavajući Kolegija
direktora
Marko Jurišić

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Instituta za nestale osobe Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Institut) dužno je osigurati da finansijski izvještaji za 2013. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH („Službeni glasnik BiH broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/12), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 33/07 i 16/10 i protokol Ministarstva finansija i trezora broj: 01-05-02-1-656-1712 od 23.01.2012. godine) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH (protokol Ministarstva finansija i trezora BiH broj 01-08-02-1-644-1/12 od 20.01.2012. godine). Rukovodstvo je također obavezno postupati u skladu sa Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2013. godinu (Službeni glasnik BiH broj 100/12) i pratećim uputstvima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Instituta.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije.
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi;

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za preduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 27.05.2014. godine

Predsjedavajući Kolegija
direktora

Marko Jurišić